

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΚΕΡΔΟΥΛΑΚΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΚΕΡΔΟΥΛΑΚΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΚΕΡΔΟΥΛΑΚΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1938

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
46 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 46
ΑΘΗΝΑΙ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΕΣΤΙΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1938

ΟΘΕΤΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΘΥΝΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΣΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΤΡΩΝ ΝΕΟΕλληνικής ΜΟΣΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΘΥΝΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΣΦΙΑΣ
ΕΠΟΧΗΣ ΠΕΤΥΛΟΣ

ΦΑΟΥΣΤ

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΕ ΠΕΝΤΕ ΠΡΑΞΕΙΣ (*)

Μετάφραση: ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ι. ΛΑΜΨΑ

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ (συνέχεια)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΥΛΗ ΕΝΟΣ ΚΑΣΤΡΟΥ

τοιγυνοισμένη ἀπὸ πλούσια φανταστικὰ οἰκοδομήματα τῆς μεσαιωνικῆς ἐποχῆς.

Κορυφαία τοῦ Χοροῦ

Σωστές γυναῖκες, ἄμυαλες καὶ βιαστικές, ποὺ κρέμεστε ἀπ' τὴν τύχη κι' ἀπὸ τὴν στιγμὴν καὶ νὰ βαστάξτε δὲν μπορεῖτε ψύχραιμα καλὸν ἢ κακό. Μὲ δρμήν θὰ ἀντείπῃ πάντα [ἢ μιὰ

στὴν ἄλλη κι' οἱ ἄλλες πιὰ μαζὶ σὲ κείνην. Στὸν πόνο μοναχὰ καὶ στὴν πολλὴ χαρὰ οὐρλιάζετε ἢ γελάτε, μὰ παντοτινὰ στὸν ἴδιο τόνο. Μὰ σωπάστε τώρα πιὰ κι' ἀκοῦστε, τί ἡ Κυρά μας ἡ βαθύγυνωμη θὰ δρίσῃ· ἔδω γι' αὐτὴ τὴν ἴδια καὶ γιὰ μᾶς.

Ἐλένη

Πούεισαι, Πυθιάδα; ¹ "Ἄς λέγεσαι, δπως [θές, ἐμπρός ἀπὸ τὶς καμάρες ἔβγα πιὰ τοῦ σκοτεινοῦ τοῦ κάστρου! "Αν πῆγες δμως στὸν ἡρωϊκό, τὸ θαμαστὸ του ἀφέντη, γιὰ νὰ τοῦ προειπῆς τὸν ἔρχομδ μου κι' ἔτσι καλὸ δέξιμο νὰ μοῦ ἔτοιμάσης, ὥ, πολὺ σὲ εὔχαριστῶ! Σ' αὐτὸν φέρε με εὐτύς, στὴν περιπλάνηση τέλος νὰ ἴδω καὶ νάβρω λίγη ἀνάπαψη!

Κορυφαία τοῦ Χοροῦ

Τοῦ κάκου κοιτᾶς γύρω σου, Βασίλισσα. Τὸ μισερὸ τὸ πλάσμα ἔχάθη, θάμεινε στὴν καταχνιά, ποὺ δὲ κόρφος της μᾶς ἔφερε γοργὰ καὶ δίχως βήμα ἔδω, δὲν ξαίρω, πῶς. Μπορεῖ καὶ νὰ πλανιέται ἀμφίβολη ἢ γριά στὸ θαμαστὸ λαβύρινθο τοῦ κάστρου αὐτοῦ, πούειναι ἔνα, μὰ τὸ ἔσύνθεσαν τόσα πολλά,

νὰ εἰπῇ τοῦ ἀφέντη δέξιμο βασιλικὸν νὰ κάμη. Μὰ γιὰ δὲς ἔκει ψηλά, παντοῦ στὶς θύρες, στὶς στοές, πλάι στὰ παράθυρα, πηγαινοερχιέται πλήθος τόσο βιαστικὸν ἀπὸ ὑπερέτες! "Ολα αὐτὰ φιλόξενο κι' ἐπίσημο πολὺ μηνοῦνε δέξιμο.

Χορὸς

Μοῦ ἀνοίγει ἡ καρδιά! Κοιτάξετε ἔκει, πόσο ἀξιόπρεπα πάει καὶ μὲ βήμα σιγό, μὲ ώραῖο ρυθμό, μὲ χάρη πολλὴ ἀπὸ νιούςμια πομπή τρυφερούς! Μὰ σὲ ποιού διάτα ἔταχτηκαν τόσο καλὰ στὴ γραμμὴ παιδόπλα μικρὰ κι' ἐπρόβαλαν δῶ; Νὰ θαμάσω τὸ βήμα των, λές, τὸ κομψό ή στὸ μέτωπο γύρω τὰ ώραία σγουρά, γιὰ τὰ μάγουλα αὐτά, σὰ ροδάκινα κόκκιτὸν ἴδιο ἀπαλά. λεπτά, χνουδωτά; [να, Θὰ τὰ ἔνδαγκανα εύτύς, μὰ φοβάμαι πολύ] γιατὶ μιὰ ἄλλη φορά — τί φριχτό νὰ τὸ είτο στόμα μου ἔγέμισε στάχτη!¹ [πῶ!] —

"Ομως οἱ πιὸ ὅριοι
ἔρχονται ἔδωθε.
Τάχα τί φέρνουν;
Θρόνου σκαλιά
καὶ μαξιλάρι,
μὰ καὶ χαλιά
κι' ώριας κουρτίνα
κι' ἔνα στολίδι,
τέντα ποὺ μοιάζει
κι' ἀνοιξε κι' ἀπλώνει

(*) Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο.
1. Μάντισσα τῶν Δελφῶν. — "Ἔτοι δνομάζει τὴ Φορκίδα.

1. "Ο νομὸς τοῦ Χοροῦ πάει σὲ φαντάσματα, ποὺ σὰν τὶς Λάμιες (δὲς παραπάνω) μεταβάλλονται, δμα διγγιχτούν δπωσδήποτε.

στέφανα ἀπό γνέφια
πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι
τῆς βασιλισσάς μας.
Γιατὶ ἀνέβη πιά
πὰ στὸ θρόνο, καλεσμένη.
Νά, στὰ σκαλιά
σταθῆτε ἀράδα,
μὰ σοβαρά !

Τέτοιο δέξιμον ἄξια, τρισάξια
βλογημένο. ἀδερφάδες, ἀς εἰναι !
("Ολα, δσα λέσι ό Χορός, γίνονται στὴ σειρά.)

Φάσουστ

(Λαφοῦ ἐκατέβηκαν σὲ μακρὰ σειρὰ παιδόποντα
κι' ἀκόλουθοι, παρουσιάζεται στὸ κεφαλόσκαλο
μὲ ἵπποτική, μεσαιωνική ἔγδυμασσα καὶ κατεβαίνει
ἀργά καὶ μὲ ἐπισημότητα.)

Κορυφαία τοῦ Χοροῦ
(κοιτάζοντας τὸν προσεχτικά).

"Αν οἱ θεοὶ γιὰ λίγο μοναχὰ καὶρό
δὲν ἔδοσαν σ' αὐτόν, καθὼς τὸ κάνουνε
συχνά, τὴν ὅψη αὐτὴ τὴν ἀξιοθάμαστη,
τὴν τόσο φραχοντικιά, μὰ κι' ἀξιαγάπητη,
θὰ ἐπιτυχαίνῃ σ' δ.τι καταπιάνεται,
εἴτε εἰναι μάχη ἀντρῶν ἢ μικροπόλεμος
μὲ τὶς γυναικες μόνο τὶς πεντάμορφες.
Αλήθεια ξεπερνάει αὐτὸς ἄλλους πολλούς,
ὅπουνειδα μὲ τὰ μάτια μου νὰ τοὺς τιμοῦν.
Στὸ ἀργὸ καὶ σοβαρὸ του βῆμα βλέπω
Ιεύτὺς
τὸν πρίγκιπα ! Δέξ, Ρήγισσά μου, κατὰ κεῖ !

Φάσουστ

(οιμώνοντας μ' ἑναρ ἀλυσοδεμένο δίπλα του).¹
"Αντὶς χαιρετισμὸ γιορτῆς νὰ φέρω,
ἀντὶς εὐλαβικὰ νὰ σὲ δεχτῶ,
τὸ δοῦλο αὐτὸ βαρειά ἀλυσοδεμένο
σοῦ φέρνω, τὶ τὸ χρέος του ἀστοχώντας
μὲ ἔκαμε νὰ ἀστοχήσω τὸ δικό μου.
Μπρὸς στὴν τρανὴ Κυρά γονάτα ἔδω,
νὰ ξεμολογηθῆς τὸ φταίξιμό σου !
Αὐτὸς εἰναι δ ἀντρας, Ρήγισσα τρανή μου,
πούχει ἀστραπὴ ματιά καὶ τούχω δρίσει
ἀπ' τὸν ψηλὸ τὸν πύργο νὰ κοιτάζῃ,
τοῦ μάκρους νὰ θωρῆ, μὰ καὶ τοῦ ψήλου,
μὴν τύχῃ ἔδωθε ἢ ἔκειν κάτι προβάλη,
μὴν ἀπ' τοὺς λόφους γύρω πρὸς τὸν κάμπο
κατὰ τὸ κάστρο κατιτὶ κινιέται,
ἡ κύμα κοπαδιῶν ἢ καὶ στρατός,
τὶ ἔκεινα τὰ φυλάμε, μὰ χτυποῦμε
ἔτοῦτον. Μὰ δέξ σήμερα, τὶ φτιάνει !
Σιμώνεις κι' ἀστοχάει νὰ τὸ μηνύσῃ.
Τιμητικὸ ἔλειψε ἔτσι καὶ πρεπούμενο
δέξιμο τέτοιας ξένης ! Ναί, τοῦ ἀξίζει
δ ὑάνατος καὶ στὸ αἷμα νὰ ἐκυλιόταν
θάπρεπε πιά. Μὰ τώρα ἔδω ἐσὺ μόνο
κολάζεις, δίνεις χάρη, δπως σοῦ ἀρέσει.

1. Ἀνάλογα μὲ τὸ Γερμανικὸ πολιτισμό, ποὺ ἀντιπροσωπεύει δ Φάσουστ, καὶ τὸ μέτρο μεταβάλλεται δπὸ δῶ σὲ Ιαμβικὴ πενταποδία, ποὺ ἀπ' τὸν καιρὸ τοῦ Σαιξηπήρ ἔκυριαρχοῦσε στὸ δράμα τῆς Δύσεως. "Ανάμεσα στοὺς Ιαμβικούς ἔντεκασυλλάβους παρεμβάλλονται καὶ στροφές τραγουδιῶν μὲ δμοιοκαταληξία.

Ἐλένη

Μὰ ἀφοῦ τέτοια τρανὴ τιμὴ μοῦ δόνεις,
νὰ γίνω δικαστίνα ἔδω κι' ἀφέντρα,
— ἔστω γιὰ δοκιμή, καθὼς πιστεύω —,
τοῦ δικαστὴ τὸ πρώτο χρέος κάνω,
νὰ ἀκούσω τὸν κρινόμενο. "Ελα, μίλα !

Λυγκέας δ Πυργοφύλακας²

"Απὸ δῶ γονατισμένος
ἄς σὲ βλέπω, κι' ἄς πεθάνω,
τὶ σὲ σένα είμαι δοσμένος,
δποὺ ἔστάλθης ἀπὸ πάνω !

Χαραυγῆς πρόσμενα γλύκα
στὴν Ἀνατολὴ καὶ πάλι
καὶ τὸν ἥλιο³ — δ θάμα — βρήκα
ἀπ' τὸ Νότο⁴ νὰ προβάλλῃ !

Γῆ, ούρανός, βουνά, λαγκάδια,
δλα ἐμπήκαν στὰ σκοτάδια,
τὶ ἐτραβοῦσε τὴ ματιά μου
τούτη ἡ ἀσύγκριτη ἡ Κυρά μου.

Αχτιδόβιολο ἔχω μάτι
σὰν τοῦ λύγγα, κι' ὅμως κάτι
τὸ ἔκρατοῦσε σκοτισμένο,
σὰν ἀπὸ ὄνειρο δαρμένο.

Ποῦ ἥμουνα ; Σὲ πύργο ἢ δώμα ;
Καταχνᾶς ξαπλώθη στρώμα,
μὰ ἐσκορπίστηκε καὶ πάλι
καὶ μιὰ τέτοια Θεά προβάλλει !

Μάτι καὶ καρδιά κοιτοῦνε
καὶ τὴ λάμψη της ρουφοῦνε,
μὰ ἡ ὁμορφιά, ποὺ δλα θαμπώνει,
τὸ φτωχὸ κι' ἐμὲ τυφλώνει !

Χρέος κι' δρκο λησμονάω
καὶ τὸ βούκινο ξεχνάω,
σκότωσέ με, δὲ θυμώνω,
μὲ τὸ κάλλος σου ἥμερώνω !

Ἐλένη

Κακό, ποὺ ἔγω ἔχω φέρει, δὲν μπορῶ
νὰ τιμωρήσω. "Αλί μου ! Μαύρη μοίρα
μὲ κυνηγάει, τοὺς ἀντρες νὰ τρελλαίνω,
ἔτσι ποὺ πιὰ ἀψηφοῦν τὸν ἔσωτό των
καὶ καθετὶ ποὺ ἀξίζει. Μὲ κλεψιά,
μὲ πλάνεμα, μὲ πόλεμο μὲ ἀρπάζουν
ἥμιθεοι, θεοὶ κι' ἥρωες τόσοι
καὶ δαίμονες ἀκόμα καὶ μὲ σέρνουν
δῶθε κι' ἔκειθε. "Απλὴ τὸν κόσμο ἔτάραξα
καὶ πιότερο διπλή. Τώρα τριπλή
καὶ τετραπλή γραμμὴ τὶς συμφορές

1. "Αγτιπρόσωπος τοῦ μεσαιωνικοῦ ἔρωτικοῦ τραγουδιοῦ. Τὸ δνομά του ἐπάρθη ἀπὸ τὸν πηδαλιοῦχο τῆς Ἀργώς Λυγκέα, πούχε πολὺ δυνατὴ δραση. (Δέξ παραπάνω σελ. 675, στήλ. 1).

2. Δηλ. τὴν Ἐλένη.

3. Γιατὶ ἡ Ἐλένη ἥρθε στὴν Ἀρκαδία ἀπὸ τὴ Λακωνική, πούειναι στὰ Νότια της.

4. Δέν ξειρα πιά, ποὺ βρισκόμουν.

φέρνω παντούθε¹. Τοῦτον τὸν φτωχὸν λευτέρωστον, ντροπή γιὰ νὰ μὴ βρῇ κορμί, ποὺ τὸ ἔτρελλάναν οἱ Θεοὶ!

Φάσουστ

Μὲ ἔκπληξη βλέπω ἐδῶ τὴ σαῖτεύτρα τὴν ἔξοχη καὶ πλάι τὸ λαβωμένο. Τὸ τόξο, τὴ σαῖτα πούχει στείλει, κοιτάζω ἐδῶ, κι' ἐκεῖ τὸν πληγωμένο. Τὰ βέλη ἀπανωτὰ χτυποῦν καὶ μένα. Τὰ νοιώθω νὰ σφυρίζουν φτερωτὰ δλοῦθε καὶ στὸ κάστρο. Τί είμαι πιά; 'Αντάρτες μονομιᾶς τοὺς πιὸ πιστοὺς μοῦ κάνεις καὶ τὰ τείχη μου σαλεύεις. Φοβούμαι, πώς θὰ ἀκούῃ πιὰ ἐδῶ δ στρατὸς μονάχα τὴν ἀνίκητη νικήτρα, | μου Τί μένει μου ἄλλο πάρεξ νὰ σοῦ δόσω τὸν ἑαυτό μου κι' δ.τι τάχα δρίζω; Στὰ πόδια σου ἐμπροστὰ πιστὸς κι' ἐλεύ- | τερος Κυρὰ σὲ ἀναγνωρίζω, ποὺ ἐδῶ μπαίνοντας γιαμιᾶς κτήσεις καὶ θρόνο μου ἐκατάχητη· | σες.

Λυγκέας

(μὲ ἔνα κιβώτιο καὶ μὲ ἀνθρώπους, ποὺ φέρνουν κι' ἄλλα ἀπὸ πίσω του).

Ξανὰ θωρεῖς με. 'Ο πλούσιος πιὰ
ἄχ, ζητιανεύει μιὰ ματιά!
Ζητιάνος, δταν σὲ θωρῆ,
καὶ Κροῖσος γίνεται μαζί!

Τὶ ἡμουν; Καὶ τὶ είμαι τώρα ἐδῶ;
Νὰ κάνω τὶ; Τὶ νὰ ποθῶ;
Τὶ μὲ ὠφελεῖ δστραπή ματιά,
ποὺ ἐμπρός σὲ σὲ πίσω γυρνᾶ;

"Ηρθαμε ἀπ' τὴν 'Ανατολὴ
κι' ἔγειρε ἡ Δύση κεφαλή,
ἀσκέρι ἀμέτρητο, τρανό,
δὲν ξαίρει δ πρῶτος τὸ στερνό.

"Ενας σκοτώθη, δ ἄλλος βαστᾶ,
τοῦ τρίτου ἡ λόγχη ἥταν κοντά,
τὸν ἔναν ἐκατὸ βοηθοῦν,
σβηοῦν μύριοι, δὲν τοὺς μελετοῦν.

Μὲ δρμὴ ἔτραβούσαμε μπροστά,
παίρναμε χῶρες στὴ σειρά,
δπου ὕριζα σήμερα ἐγώ,
αὔριο ἄλλο ἐρήμαζε θεριό.

Κοιτούσαμε τὶ βιαστικά!
"Αρπαζε αὐτὸς ὕρια κυρά,
ἐκεῖνος ταῦρο παρακεῖ,
τὰ δτια τὰ ἐπαίρνανε γραμμή.

'Εγώ δμως κοίταζα παντοῦ,
δ.τι ἥταν σπάνιο, αὐτὸ νὰ βρῶ,

κι' δ.τι ἥταν χτῆμα τοῦ ἀλλουνοῦ,
γιὰ μένα χόρτο ἥταν ξερό.

Τούτη ἀκλουθώντας τὴ ματιά
εῦρισκα κάθε θησαυρό,
τὸ μάτι ἔτρύπαε τὰ σακκιὰ
καὶ κάθε ἔρμάρι δσο κλειστό.

"Ἐχω πετράδια διαλεχτά,
μὰ τὸ σμαράγδι τὸ γλυκύ
νὰ πρασινίζῃ ἀξίζει ἐκεῖ
στὴν δμορφή σου τὴν καρδιά.

Μαργαριτάρι πάει στὸ αύτι,
ἀπ' τῆς θαλάσσης τὸ βυθό,
μὰ τὸ ρουμπίνι θὰ σβηστῇ
στὸ χρώμα σου τὸ ροδινό.

Κι' ἔτσι κοντά σου ἐδῶ ἀκκουμπῶ
τὸν πιὸ μεγάλο θησαυρό,
ἀπὸ πολλὲς μάχες θὰ μπῇ
στὰ πόδια σου συγκομιδή.

Τόσα κιβώτια φέρνω ἐδῶ
κι' ἔχω ἀπὸ μπροῦντζο πιὸ πολλά.
"Αχ, δσε με νὰ σὲ ἀκλουθῶ
καὶ θόλους σοῦ γεμίζω πιά!

Τὶ μόλις πήγες στὸ θρονί,
μπρὸς στὴν ἀσύγκριτην αύτὴ²
θωριά σου ἐσκύψαν στὸ λεπτὸ
δύναμη, πλούτος καὶ μυαλό.

Τὰ ἔκραταγα δλα αὐτὰ σφιχτά,
τώρα τὰ ἀφήνω, πάρτα ἐσύ,
τὰ ἐνόμιζα ἀξία καὶ τρανά,
δὲν ἔχουν, βλέπω, δμως τιμή.

"Ο.τι εἶχα, ἔχάθη κι' είναι πιὰ
χλόη, ποὺ ἔθερισαν, ξερή!
Ρίξτου μιὰ πρόσαχαρη ματιά,
τὴν πρώτη ἀξία³του νὰ βρῆ!

Φάσουστ

Χωρὶς νὰ σὲ μαλλώσω ἥ νὰ σ' ἀμείψω,
ἔτοῦτο τὸ φορτιό, τὸ ἀποχτημένο
μὲ τόλμη, πάρτο εύτύς! Γιατί, δ.τι κρύβει
στοὺς κόρφους του τὸ κάστρο, είναι δικό
Πρὸς τὶ ξεχωριστὰ νὰ τῆς προσφέρης; | της.
Νὰ πᾶς καὶ θησαυρὸ σὲ θησαυρὸ
μὲ τάξη νὰ σωρέψῃς! "Ωρια εικόνα
ἀνείδωτης¹ λαμπράδας νὰ ταιριάσῃς!
Σὰν ούρανδος καθάριος δλοὶ οἱ θόλοι
νὰ φέξουν καὶ παράδεισους νὰ κάμης
ἀπὸ ἀψυχη ζωή! Μπροστά της στρῶσε
χαλιά πὰ στὰ χαλιά λουλουδισμένα!
Τὸ βήμα της ἀς εῦρη ἀπαλοσύνη
καὶ τὸ ὕριο της τὸ μάτι τόση λάμψη,
ποὺ μόνο τοὺς θεοὺς νὰ μὴν τυφλώνη!

Λυγκέας

Ρήγα διάτα δὲ φελεῖ,

1. Δηλ. μὴ ιδωμένης ώς τώρα.

1. Τὴν ἔκλεψε δ ἡμίθεος Θησέας, τὴν ἐπλάνεψε δ
ῆρωας Πάρις, πολέμησε γι' αὐτὴν δ ἷρωας Μενέ-
λαος, τὴν έσυραν δῶθε καὶ κείθε δ θεός *Ἐρμῆς καὶ
δ δαίμονας ἡ Φορκίδα. *Απλὴ ἥταν, πρὶν ἀρπαστῇ, δι-
πλὴ στὴν Τροία καὶ στὴν Αἴγυπτο, τριπλὴ αὐτοῦ
καὶ στὶς Φερές, τετραπλὴ τώρα.

διν τὴν κάνω, είναι γιατὶ
τούτη δρίζει ἐδῶ ἡ μορφιὰ
καὶ ζωὴ μας κι' ἀγαθά.
Μέρεψε ὅλος δ στρατός,
στόμωσαν καὶ τὰ σπαθιά,
στὴ λαμπρή της μπρὸς θωριά
θάμπωσε τοῦ ἥλιου τὸ φῶς!
Σὲ ὅψη τόσο πλούσια ἐμπρὸς
είναι δικός μιὰ φτωχός!

(Φεύγει.)

'Ελένη
(στὸν Φάσουστ).

Ποιθῶ νὰ σοῦ μιλήσω, μὰ ἔλαι ἀνέβα
δίπλα μου ἐδῶ! Τὸν Κύρη διθρόνος κράζει,
πούειναι ἀνειος, κι' ασφαλίζει τὸ δικό μου.

Φάσουστ

Πρώτα ἀπὸ ἐμένα, ἐδῶ γονατιστό,
τὴν ἀπειρη ἀφοσίωσῃ μου δέξου,
τρανὴ Κυρά μου κι' ἀσε νὰ ἀσπαστῶ
τὸ χέρι, ποὺ ἐδῶ πλάι σου μὲ ἀνυψώνει!
Ἐνίσχυσέ με τώρα γιὰ συνάρχοντα
στὸ κράτος σου τὸ ἀπέραντο καὶ θάχης
σὲ μέναν δοῦλο, φύλακα καὶ λάτρη!

'Ελένη

Πολλὰ καὶ θαμαστὰ γροικῶ καὶ βλέπω
καὶ μὲ ἔκπληξη πολλὰ ἔχω νὰ ἐρωτήσω.
Μὰ πρώτα πές μου, πῶς ἔχτύπα δ λόγος
τούτου τοῦ ἀντρὸς γλυκὰ κι' ἔται παράξενα;
Ο κάθε ἀχός ταιριάζει μὲ τὸν ἄλλον
καὶ μόλις μιὰ στὸ αὐτὶ θὰ φτάση λέξη,
φτάνει ἄλλη εὔτὺς τὴν πρώτη νὰ χαιδέψῃ!

Φάσουστ

"Αν σοῦ ἄρεσεν δ τρόπος, ποὺ μιλοῦμε,
θὰ βρῆς καὶ τὸ τραγούδι μας πανώριο.
Ψυχὴ κι' αὐτιά βαθειά θὰ σοῦ γητέψῃ.
Μὰ κάλλιο ἄς γυμναστοῦμε εὔτὺς ἀντάμα.
Δυσνὼ κουβέντα μόνη της τὸ φέρνει.

'Ελένη

Πῶς θὰ μιλῶ λοιπὸν κι' ἔγῳ γλυκά;

Φάσουστ

Φτάνει δι κουβέντα νάργη ἀπ' τὴν καρδιά.
Σὰν πλημμυροῦν τὸ στήθος γλυκοὶ πόθοι
κοιτάμε κι' ἐρωτοῦμε,—

'Ελένη

ποιός μᾶς νοιώθει.

Φάσουστ

"Ο νοῦς δὲ βλέπει πίσω οὕτε μπροστά.
Τὸ τώρα —

'Ελένη

δίνει μόνο τὴ χαρά.

Φάσουστ

"Έχομε αὐτὸ κι' ἐνέχυρο καὶ πλούτο.
Τὸ ἐπικυρώνει ποιός; —

'Ελένη

Τὸ χέρι τοῦτο.

Χορὸς:

Τὴν Κυρὰ ποιός κατακραίνει,
στὸν τρανὸν πυργοδεσπότη
κλίση ἐδῶ ποὺ δείχνει;
Γιατὶ πέστετο, εἶμαστε ὅλες
σκλαβωμένες, διπὼς τόσες
ἄχ, φορὲς ἀπὸ τῆς Τροίας
τὸ χαμδὸ τὸ μαῦρο
κι' ἀπ' τὶς πλάνες τὶς φριχτές μας!

Στῶν ἀντρῶν τὴν ἀγάπη
δσες μάθουν, δὲ διαλέγουν,
μὰ καλογνωρίζουν.
Καὶ δικαίωμα στὸ κορμὶ των
τὸ μεστὸ δίνουν παρόμοιο
σὲ βοσκὸ μὲ χρυσές μπούκλες
καὶ σὲ Φαῦνο τραγομάλλη,
ἡ περίσταση δπως φέρη.

Σίμωσαν κι' δ ἔνας στὸν ἄλλο,
κοίταξε, ἀκκουμποῦνε, —
ῶμος σὲ δῶμο καὶ τὸ γόνα
πὰ στὸ γόνα — καὶ κουνιούνται
πιάνοντας τὰ χέρια
πὰ στὸ μαλακὸ τὸ θρόνο.
Δὲ διστάζουν οἱ Ρηγάδες
τὶς κρυφές χαρές των
μπρὸς στὰ μάτια τοῦ λαοῦ των
ξέσκεπα νὰ δείχνουν.

'Ελένη

Νάειμαι μακριά νογῶ, μὰ καὶ κοντὰ
καὶ λέω «ὑπάρχω, νάειμαι!» μὲ χαρά.

Φάσουστ

"Η ἀναπνοή μου ἐπιάστη καὶ κομπιάζω,
ἄχρονο κι' ἄχωρο δνειρο κοιτάζω.

'Ελένη

Νογῶ πλάι στὴν παλιά νέα ζωὴ,
μὲ σὲ σφιχτά, στὸν ἀγνωστὸ πιστή.

Φάσουστ

Τὴν τύχη σου τὴ σπάνια μὴ σκιαχτῆς!
Στιγμὴ κι' ἀν ζήσης, πρέπει νὰ τὴν ζῆς.

Φορκίδα

(μπαίνοντας βιαστικά).

Στῆς ἀγάπης τὴ φυλλάδα
συλλαβίζετε κι' ἀράδα
παιδιαρίζετε ἐδῶ τώρα,
μὰ γιὰ τέτοια δὲν εἰν' ὥρα.
Δὲν τὴ νοιώσατε τὴ μπόρα;
"Ακου, οἱ σάλπιγγες χτυπάνε
κι' ἡ καταστροφὴ κοντά 'ναι.
Ο Μενέλαος μὲ ἀσκέρι
πλάκωσε. Γιὰ ἄγριο σεφέρι
τοιμαστῆτε χέρι, χέρι!

1. "Ἐνα ζευγάρι ἀπὸ στροφές καὶ ἐπωδός.—"Ο Χορὸς, ποὺ δὲν ἡρθε ἀκόμη σὲ καμιά σχέση μὲ τὸ νέο Ρωμαντικό κόσμο, φυλάει ἀκόμη τὸ ἀρχαῖο μέτρο, ώσπου ἀργότερα συγκινιέται κι' αὐτὸς ἀπὸ τὴ μαρφῆ τοῦ Εύφορίωνα καὶ μεταχειρίζεται πιὰ τὰ νέα μέτρα καὶ τὴν διοικηταληξία.

Σάν τὸ Δηϊφοβο¹ πιασμένος,
σάν κι' αὐτὸν σακατεμένος
θὰ πληρώσης ντροπιασμένος
ἀκριβά γιὰ τὰ ὕρια μάτια.
Τούτη ἔδω ἡ φτηνὴ πραμάτεια²
θὲ νὰ κρεμαστῆ, τὴ Λένη
τὸ πελέκι τὴν προσμένει.

Φάουστ³

Ἐνόχληση κι' αὐτή, νὰ μηδὲ ἔτσι ἀδιάκριται!
Καὶ στοὺς κιντύνους δὲ μ' ἀρέσει ἡ χλαλοή.
Τὸν πιὸ ὕριο ἀγγελιαφόρο μαῦρο μήνυμα
τὸν ἀσκημίζει. Ἐσένα, πούεισαι κι' ἀσκημή,
σοῦ ἀρέσει θλιβερά κιόλας μηνύματα
νὰ φέρνῃς. Μὰ δὲν κάνεις τώρα τίποτα!
Μὲ κούφια ἀνάσα τὸν ἄερα τάραζε!
Κίντυνος δὲν ὑπάρχει. Μὰ κι' ἀν ἥτανε,
κούφια φοβέρα μόνο ἔδω θὰ ἔφαλνονταν.
(Σινιάλα, κανονιὲς ἀπὸ τοὺς πύργους⁴, σάλπιγγες
καὶ βούχινα, πολεμικὴ μουσικὴ, παρέλαση μεγάλων
στρατιωτικῶν δυνάμεων.)

Φάουστ

Κύκλος μπροστά σου ἔδω βαδίζει,
ποὺ κάνουν ἥρωες θαμαστοῖ.
Τῶν γυναικῶν τὴν εὔνοια ἀξίζει,
νὰ τὶς φυλάξῃ δποιος μπορεῖ.
(Στοὺς ἀρχηγούς, ποὺ ἀποχωρίζονται ἀπὸ τὶς
φάλαγγες καὶ πλησιάζονται.)

Μὲ ὅρμη βουβή, συγκρατημένη,
ποὺ νίκη ὑπόσκεται τρανή,
σεῖς τοῦ Βοριά νιοὶ ζηλεμένοι,
σεῖς, τῆς Ἀνατολῆς ἀνθοί,

στὸ ἀτσάλι μέσα, ἀχτιδοβόλοι,
ποὺ κάστρα ἐρρίξατε ἀψηλά,
πατάτε κι' ἡ γῆς σείνεται ὅλη,
περνάτε κι' ἀστραποβροντᾶ.

Στῆς Πύλος βγήκαμε τὰ μέρη,
δὲ Νέστορας δὲν ἥταν πιά,
ἔκει τὸ ἀδέσμευτο τὸ ἀσκέρι
κάθε δεσμὸς Ρήγων τσακᾶ.

Διώξτε ἀπ' αὐτὰ τώρα τὰ τείχη
καὶ τὸ Μενέλαο στὸ γιαλό!
"Ἄς κλέβη κι' ἀς γυρνάῃ στὴν τύχη,
τόχει καημὸς καὶ ριζικό.

Δοῦκες σᾶς χαιρετῶ, τὸ δρίζει
ἡ Ρήγισσα τῆς Σπάρτης πιά,
βουνό καὶ κάμπο αὐτὴ χωρίζει,⁵
τὰ ἀλλα σὲ σᾶς τὰ παρατᾶ.⁶

1. Δέες λιγο παραπάνω.
2. Δηλ. οἱ γιὲς τοῦ Χοροῦ.

3. Ποὺ χρησιμεύουν ἐπίσης γιὰ σινιάλα. — Ο ἀναχρονισμὸς τῶν κανονῶν δικαιολογεῖται, ἀν λάβη κανεὶς ὅπ' ὄφει, πὼς δὲ Μεφιστοφελῆς ἡμποροῦσε νὰ προλάβῃ καὶ τὰ μέλλοντα.

4. Ἐξαιτίας τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας.

5. Δηλ. αὐτὸν ἔδω τῆς Ἀρκαδίας.

6. Μὰ τὰ δρίζετε σᾶν ὑποτελεῖς φεουδάρχαι. Τὸ μοίρασμα τοῦ Μοριά, ποὺ κάνει ἔδω δὲ Φάουστ, δὲ πενθυμίζει τὸ μοίρασμα τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν, ποὺ ξεκαμαν οἱ Φράγκοι κατόπιν ἀπὸ τὴν ἀλωση τῆς

Σύ, Γερμανέ, νὰ μοῦ δχυρώσης
τῆς Κόρινθος τὶς κολπωσιές,
τὴν Ἀχαΐα, Γότθε, νὰ ὑψώσῃς.
πούχει τὶς τόσες λαγκαδιές.

Σάξωνα, σύρε στὴ Μεσσήνη,
στὴν Ἡλιδα, Φράγκε τρανέ,
πιάσ⁷ τὸ γιαλό, τὸ "Αργος νὰ γίνη⁸
μέγας ἀπὸ σένα, δὲ Νορμαννέ!

"Ησυχα ἔκει θὲ νὰ καθόστε,
ἡ ὅρμη σας ἔξω θὰ πετᾶ,
στὴ Σπάρτη θὰ προσηκωνόστε,
ἔδρα τῆς Ρήγισσας παλιά.

Θὰ βλέπη χώρα νὰ τρυγάτε,
πούειναι παράδεισος σωστός,
στὰ πόδια τῆς θὲ νὰ ζητάτε
δίκιο, ἐπικύρωση καὶ φώς.

(Ο Φάουστ κατεβαίνει, οἱ Πρίγκιπες κάνουν ἐνα
κύκλο γύρω του, γιὰ νὰ ἀκούσουν ἀπὸ κοντύτερα
τὶς διαταγὲς καὶ τὶς παραγγελίες του.)

Χορὸς⁹

"Οποιος θέλει τὴν πιὸ δμορφη,
πρώτα ἀπ' δλα ἀς κοιτάζη
νάειναι στὰ ἀρματα πάντα γερός.
Κι' ἀν μὲ χάδια ἀποχτήσῃ
τὸ πιὸ ώραιό στὸν κόσμο,
δὲν κατέχει το σίγουρα.
Γαλιφιές πονηρῶν τὴν πλανοῦν,
τὴν ἀρπάζουν μὲ τόλμη λησταῖ.
Νὰ ἐμποδίσῃ το τούτο ἀς κοιτᾶ!

Καὶ γιὰ διῆτο τὸ Ρήγα μας
τὸν παινῶ καὶ τιμῶ τον!

"Ἔχει κλείσει πιὰ τέτοιους δεσμούς,
ποὺ οἱ ισχυροὶ μπρός του στέκουν
τόσο πρόθυμοι πάντα.
Πιστὰ κάνουν τὶς διάτες του,
γιὰ δφελός του δ καθένας τρανό,
γιὰ τὴν εὔνοια τοῦ ἀφέντη μαζί¹⁰
καὶ γιὰ δόξα μεγάλη τῶν δυό.

Ποιός μπορεῖ νὰ τὴν πάρη
ἀπὸ κάτοχο τέτοιο;
Ναί, τοῦ ἀνήκει, ἀς τὴν ἔχη δικιά,
ναί, δικιά, διπλά λέμε κι' ἔμεῖς,
ποὺ μὲ αὐτὴν ἀπὸ μέσα μὲ κάστρο γερό
μᾶς φυλάει, μὰ κι' ἀπ' ἔξω μὲ ἀσκέρι
[τρανό.

Φάουστ

Τὰ δώρα, ποὺ σ' αὐτοὺς λαχαίνουν,—
τοῦ καθενὸς μιὰ πλούσια γῆς —,
λαμπρὰ εἰναι καὶ τρανά."Ἄς πηγαίνουν!
"Ἄς μείνωμε στὴ μέση¹¹ ἔμεῖς!

Κωνσταντινούπολης (1204) καὶ μάλιστα τὸ μοίρασμα
τῆς Πελοποννήσου, ποὺ σύμφωνα μ' αὐτὸ δρίστηκε
Ἐνας δρχηγός μὲ ἔδρα καὶ κάστρο τὸ Γεράκι καὶ δ
ὑποτελεῖς του φεουδάρχες, ποὺ πήραν τὶς ἄλλες χω-
ρες τοῦ Μοριά. Φυσικά τὸ μοίρασμα στὸ δράμα δὲν
συμφωνεῖ μὲ τὸ Ιστορικὸ καὶ πραγματικὸ αὐτὸ μοί-
ρασμα.

1. Ἐνα σευγάρι ἀπὸ στροφές καὶ ἐπωδός.
2. Στὴν Ἀρκαδία.

Θὰ σὲ ἀγαποῦν, νησί ! ! Σὲ ζώνει τὸ κύμα, δίχως καὶ νησί νάεισαι. Μὲ τοῦ Βοριά σὲ ἐνώνει τὰ ἀκρόβουνα λοφογραμμή.

Ἡ πιὸ ὕδρια ἀπὸ τὸν ἥλιο κάτω ἡ γῆς ¹, ποῦ δλες εὐεργετεῖ,² δικό σου ἄς γίνη πιὰ Ρηγάτο, τί σὲ πρωτόειδε στὴ ζωή,

σὰν βγῆκες ἀπὸ τὸ αὔγοδ ³ μιὰ μέρα στοῦ Εύρωτα ἔκει τὶς καλαμιές κι' ἔθαμπωσες καὶ τὴ μητέρα καὶ τὶς πανώριες σου ἀδερφές.

Τὴν κάθε της σοῦ στέλνει ἀχτίδα, τὰ πιὸ ὕδρια της σοῦ στρώνει ὀνθιά, δική σου ἡ γῆ δλητή τὴν πατρίδα δυως προτίμα τὴ γλυκειά !

Κι' ἀν στῶν βουνῶν της πάνω τὶς ραχοῦλες τοῦ ἥλιοῦ καταπαγώνουν οἱ σαΐτιές, λιτή θροφή θὰ βροῦν οἱ καταικοῦλες, ταχιὰ σὰν πρασινίσουν οἱ πλαγιές.

Πηδάει ἡ πηγή, τὰ ρυάκια ροβολοῦνε, λαγκάδια πρασινίζουν καὶ πλαγιές, βαθύμαλλα κοπάδια δλο γυρνοῦνε κι' ἀπλώνουν στὶς δασές λοφοσειρές.

Τὰ βόδια τὰ μακρύκερα τραβοῦνε ως τὸ βαθὺ γκρεμό προσεχτικά κι' δλα σκεπή στὰ σπήλαια θὲ νὰ βροῦνε, ποὺ οἱ βράχοι τους ἀνοίγουν στοργικά.

Ο Πάν τὰ προστατεύει ἔκει καὶ κάτω Νύμφες γυρνοῦν στῶν θάμνων τὴ δροσιά, γιὰ σφαίρες πιὸ ψηλὲς πόθο γεμάτο δέντρο μὲ δέντρο ύψωνει τὰ κλαδιά.

Δάση παλιά ! Κοντὰ σφιχτοκρατάει

1. Ἀποτείνεται στὴν Πελοπόννησο.

2. Ἡ Ἀρκαδία.

3. Ως ποιητική ἐστίσ δλων τῶν ἑθνῶν.

4. Σάν κόρη κύκνου (τοῦ Δία).

μὲ πείσμα τὰ κλαδιὰ ἡ βελανιδιά, ἡ σφενταμιὰ ἡ γλυκόχυμη πετάει ψηλὰ καὶ μὲ τὸ βάρος της γελᾶ.¹

Καὶ μητρικὰ γιὰ ἀρνιά καὶ γιὰ παιδάκια γάλα στὰ ἡσκιώματα τρέχει χλιαρό, καρπούς χαρίζουν ὕδριμους τὰ αὐλάκια, μέλι ἀπὸ τὸν κούφιο στάζει τὸν κορμό.

Ἄπ' τὸν πατέρα ἔδω πηγαίνει στοὺς γυιοὺς ἡ ξέγνοιαστη ζωή, δλοι γεροὶ κι' εύτυχισμένοι στὸν κύκλο τῶν εἶναι Θεοί.

Κι' ἔτσι στὸ ἀγνὸ τὸ φῶς τὸ τέκνο αὐξαίνει στὴ δύναμη τὴν πατρική. Θαμάζεις καὶ μιὰ ἐρώτηση σοῦ μένει : ἀνθρώποι εἶναι ἀρα γε ἡ Θεοί ;

Ἐτσι βοσκὸς κι' δὲ Ἀπόλλωνας μιὰ ἡμέρα βοσκοῦ ἔμοιασεν ὕδριου στὴ γῆ,² γιατὶ δλοι οἱ κόσμοι ἐνώνονται ἔκει πέρα,³ δπου ἀρχει ἡ φύση καθαρή.

(Καθίζοντας κοντά της.)

Ἐτσι ἔχομε ἐνωθῆ τώρα κι' οἱ δυὸ μας, τὰ περασμένα ἄς μείνουν πιὰ μακριά ! Ἀπὸ τὸν πιὸ τρανὸ βγῆκες Θεό μας, στὸν πρῶτο κόσμο⁴ ἀνήκεις μοναχά.

Κάστρο δὲ θὰ σὲ ζώσῃ ἔσένα ! Στῆς Σπάρτης σου τὴ γειτονιά οἱ δυὸ θὰ ζοῦμε εύτυχισμένα στὴν πάντα ἀγέραστη Ἀρκαδία.

Βρῆκες γλυκειά χώρα καὶ τύχη ! Οἱ θρόνοι μας βγάλαν ὀνθιά. Κι' ἡ ἀγάπη μας ἄς ἐπιτύχη Ἀρκαδική πιὰ ἐλευτεριά !⁵

1. Γιατί, καθὼς είναι δλοίσια, τὸ βαστὰ εύκολα.

2. Δουλεύοντας στὸ βασιλιά τῶν Φερῶν Ἀδμητο.

3. Δὲν ὑπάρχει διαφορὰ θείους καὶ ἀνθρώπινου.

4. Στὸν ἀρχικό, τὸν ἀνεξάρτητο ἀπὸ τόπο καὶ χρόνο, στὴν καθαρή φύση.

5. Σχετικά μὲ τὸ βαθύτερο νόημα τῆς ἐνώσεως τοῦ Φάσουστ καὶ τῆς Ἐλένης δὲς τὴν Εἰσαγωγή.

(Ἀκολουθεῖ)

